

Latvijas Jūras administrācija
Jūrnieku reģistrs

Kompetences kapteinis un virsnieks uz kuģiem ar bruto tilpību līdz 500 BT piekrastes kuģošanai
minimālas prasības

Navigācija

Plānot un veikt pārgājienu un noteikt atrašanās vietu

1. Kuģa atrašanās vietas noteikšana pēc: krasta orientieriem; navigācijas līdzekļiem (bākas, signālugunis, bojas); kursa lagrēķina, ņemot vērā vējus, plūdmaiņas, straumes un aplēsto ātrumu.
2. Padziļinātas zināšanas un prasme izmantot navigācijas kartes un publikācijas: locijas (*Sailing directions*), plūdmaiņu tabulas, paziņojumi jūrniekiem, radionavigācijas brīdinājumi, kuģu kustības informācija.
3. Ziņošana saskaņā ar Vispārējiem principiem attiecībā uz kuģu ziņošanas sistēmām un ar kuģu satiksmes vadības dienesta (VTS) procedūrām
4. Maršruta izstrādāšana saskaņā ar Vispārējiem maršrutu izstrādāšanas noteikumiem
5. Reisa plānošana un kuģošana visos apstākļos, izmantojot atbilstošas metodes kursa noteikšanai (plotting) okeānā, ņemot vērā, piemēram: ierobežotus ūdeņus, meteoroloģiskos apstākļus, ledu, ierobežotu redzamību, satiksmes sadales sistēmas, kuģu satiksmes vadības dienestu (VTS) darbības rajonus, rajonus ar pastiprinātu plūdmaiņu ietekmi
6. Padziļinātas zināšanas par ECDIS un prasme to izmantot
7. Prasme droši strādāt ar navigācijas līdzekļiem un noteikt kuģa atrašanās vietu, izmantojot visus navigācijas līdzekļus un aprīkojumu, ko parasti uzstāda attiecīgajos kuģos
8. Zināšanas par magnētisko kompasu labojumiem un korekcijām. Prasme noteikt kompasu labojumus, izmantojot krasta orientierus, un ņemt vērā šādas labojumus
9. Zināšanas par autopilota sistēmām un procedūrām; pārslēgšanās no manuālās uz automātisko vadību un otrādi; vadības sistēmu regulēšana optimālas veiktspējas nodrošināšanai
10. Prasme izmantot un interpretēt informāciju, kas iegūta, izmantojot kuģa meteoroloģiskos instrumentus. Zināšanas par dažādām meteoroloģiskajām sistēmām, ziņošanas procedūrām un reģistrēšanas sistēmām. Prasme izmantot pieejamo meteoroloģisko informāciju

Pildīt drošu navigācijas sardzi

1. Padziļinātas zināšanas par 1972. gada Starptautisko Kuģu sadursmju novēršanas noteikumu saturu (COLREG-72), piemērošanu un mērķiem
2. Padziļinātas zināšanas par to principu satura piemērošanu un mērķiem, kas jāievēro, pildot navigācijas sardzi

Darbība avārijas situācijās

1. Izpratne par procedūrām, kuras jāizmanto personu glābšanai jūrā, palīdzības sniegšanai kuģim briesmās, reaģēšanai avārijas situācijās, kas rodas ostā
2. Avārijas pasākumi: piesardzības pasākumi pasažieru aizsardzībai un drošībai avārijas situācijās, bojājumu sākotnēja novērtēšana un bojājumu novēršana, pasākumi, kas jāveic pēc sadursmes, pasākumi, kas jāveic pēc uzskriešanas uz sēkļa

Darbība, saņemot briesmu signālu jūrā

Meklēšana un glābšana. Starptautiskās jūrniecības organizācijas Starptautiskā aeronautikas un jūrniecības meklēšanas un glābšanas rokasgrāmata (*IAMSAR*)

Kuģa manevrēšana

1. Zināšanas par apstākļiem, kas ietekmē drošus manevrus un vadību
2. Mazu kuģu enerģētisko iekārtu un palīgmehānismu izmantošana
3. Piemērotas noenkurošanas un tauvošanas procedūras

Kravas apstrāde darbi un tās izvietošana

Kravas iekraušana, izvietošana, nostiprināšana un izkraušana un kravai nepieciešamo apstākļu nodrošināšana reisā

1. Zināšanas par kravu, tostarp bīstamo, riskanto un kaitīgo kravu, drošu apstrādi, izvietošānu un nostiprināšanu un par to ietekmi uz cilvēku dzīvības un kuģa drošību
2. Starptautiskā Jūras bīstamo kravu kodeksa (IMDG kodeksa) izmantošana

Kuģa procesu vadība un rūpes par personām uz kuģa

Jūras vides piesārņojuma novēršana un piesārņojuma novēršanas procedūras

1. Piesardzības pasākumi, kas jāveic, lai novērstu jūras vides piesārņojumu
2. Piesārņojuma novēršanas procedūras un viss ar tām saistītais aprīkojums

Kuģa jūrasspēju uzturēšana

1. Kuģa noturība: Praktiskas zināšanas par noturības, galsveres un slodžu tabulām, diagrammām un slodžu aprēķināšanas aprīkojumu un to piemērošanu; Izpratne par pamatpasākumiem, kas jāveic peldspējas daļējas zaudēšanas gadījumā; Ūdensnecauraidības pamatprincipu izpratne
2. Kuģa konstrukcija: Vispārējas zināšanas par galvenajiem kuģa konstrukcijas elementiem un dažādo detaļu pareizajiem nosaukumiem

Novērst, kontrolēt un cīnīties ar ugunsgrēku uz kuģa

1. Ugunsgrēka mācību trauksmes organizēšana
2. Ugunsgrēka veidi un stadijas
3. Ugunsgrēka novēršanas profilaktiskie pasākumi un ugunsdzēsšanas aprīkojums un sistēmas
4. Darbības, kas jāveic ugunsgrēka, tostarp degvielas un eļļas sistēmu ugunsgrēka, gadījumos

Kuģa glābšanas līdzekļu vadīšana

Prasme organizēt kuģa atstāšanas mācību trauksmes un zināšanas par glābšanās peldlīdzekļiem un glābšanas laivām, ierīcēm un pasākumiem to nolaišanai ūdenī un par to aprīkojumu, tostarp par radiotehnisko glābšanas līdzekļu, satelītu *EPIRB* (satelīta avārijas atrašanās vietas indikācijas radio boja), *SART* (meklēšanas un glābšanas radiolokatoru atbildētājs), hidrotērpu un siltuma aizsarglīdzekļu izmantošanu

Sniegt pirmo medicīnisko palīdzību uz kuģa

Medicīnas rokasgrāmatu un pa radio sniegto konsultāciju praktiska izmantošana, tostarp prasme efektīvi rīkoties, izmantojot šādas zināšanas negadījumu vai slimību gadījumā, kas var rasties uz kuģa

Uzraudzīt tiesību aktu prasību izpildi

Attiecīgās *IMO* konvencijas attiecībā uz cilvēku dzīvības aizsardzību uz jūras un jūras vides aizsardzību

Veicināt personāla un kuģa drošību

1. Izdzīvošanas paņēmieni
2. Ugunsdrošība un prasme nodzēst ugunsgrēku
3. Elementārā pirmā palīdzība
4. Personīgā drošība un sociālā atbildība